

Avskjutningsrapportering

Kalmar län

Tillförlitlig avskjutningsstatistik, som är jämförbar över tid, är en av grundstenarna i en faktabaserad viltförvaltning. Ett stort tack riktas till er som bidragit genom att skicka in uppgifter om fällt vilt.

Foto: Jakub Mrocek

Avskjutningsrapport: 1 juli 2020 - 30 juni 2021

Jägaren lämnar sina skottlistor till den i jaktlaget som ansvarar för rapporteringen, vilken i sin tur sammanställer alltihop och gör en enda rapport för hela jaktlaget. Möjlighet finns nu också för jaktlagets medlemmar att använda en app kopplad till Viltdata. Varje jaktlag i Viltdata har en unik jaktlagsnyckel för ändamålet. För mer information och statistik se www.viltdata.se

Svenska Jägareförbundet har sammanställt avskjutningsstatistik sedan 1939. Jägarkårens rapportering gör det möjligt att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling, den är ett viktigt underlag i den lokala och regionala viltförvaltningen.

Inrapporterade uppgifter för enskilda områden särredovisas inte – de utgör endast underlag för skattning av avskjutningen och en beräkning av viltstammarnas utveckling på jaktvårdskrets- och länsnivå.

På www.viltdata.se finns all avskjutningsstatistik samlad där intresserade kan se och hämta önskade uppgifter.

Kalmar

Rapporteringen 2020-2021 har varit bra även denna säsong. Men för att inte tappa säkerhet i våra siffror behöver vi fortsätta med hög kvalitet och hög täckningsgrad. Det vill säga att det fällda viltet på så stor andel som möjligt av vår jaktbara areal faktiskt rapporteras till viltdata. Så fortsatt påminn varandra om vikten av att rapportera skjutet vilt.

Skillnaderna i avskjutning kan variera avseende både numerär och artsammansättning. Dessa skillnader kan vara stora på korta sikt men på längre sikt ser vi viktiga och intressanta trender över våra viltstammars utveckling. På länsnivå ökar avskjutningen av dovilt, avskjutningen av kronvilt och rådjur är relativt stabil och för vildsvin har vi åter en mycket hög avskjutning i nivå med jaktsäsongen 2019-2020.

Detta stämmer väl överens med den bild jägarkåren förmedlar av stammarnas utvecklingen i länet.

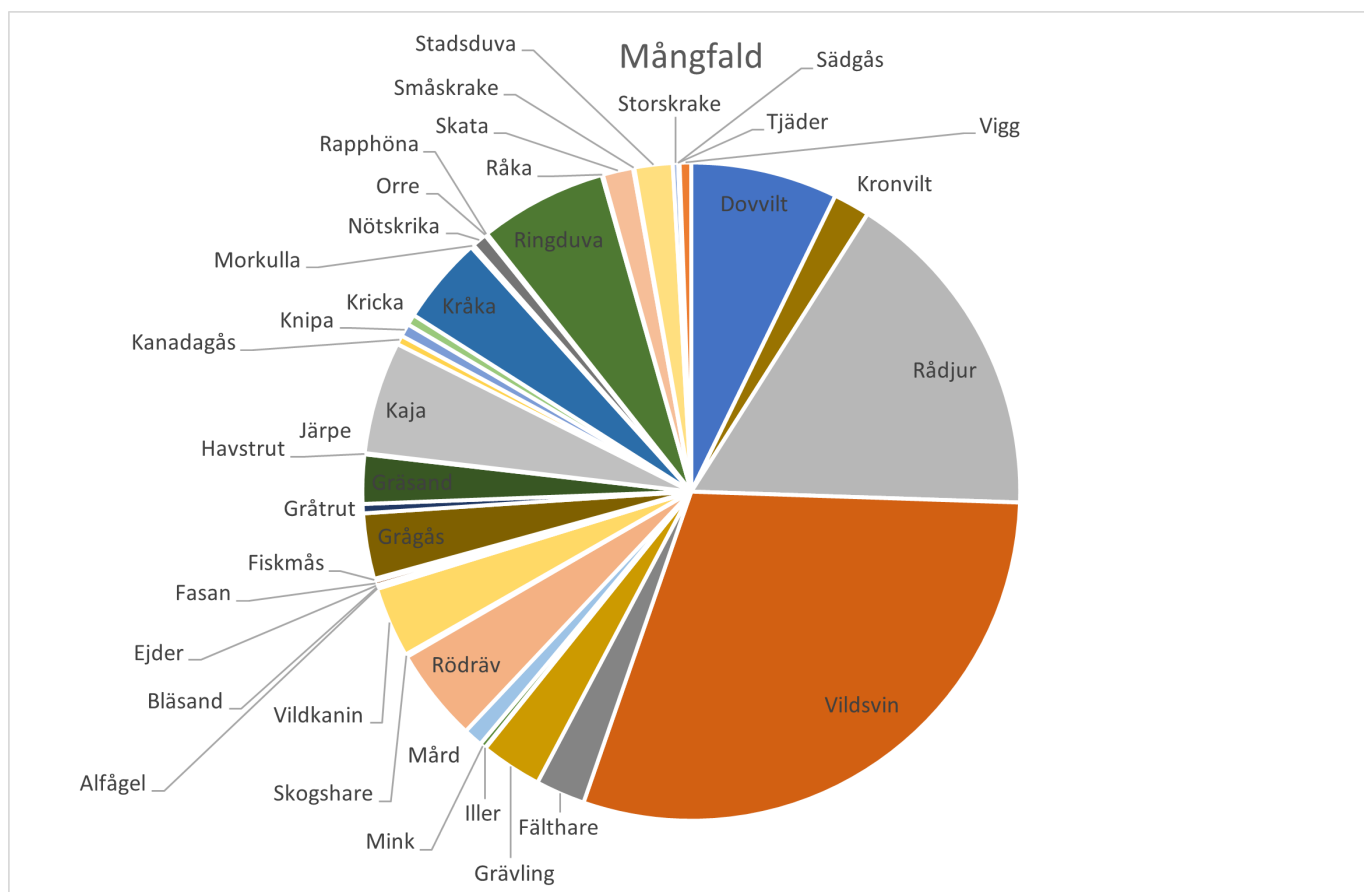

Foto: Kenneth Johansson

Jaktens mångfald inom Kalmar län

Inom Kalmar län fälls årligen en stor mängd olika viltarter. Antalet fällda av respektive art varierar mycket och beror på olika faktorer men tätheten är förstås en viktig faktor. Det är emellertid lika viktigt att rapportera antalet fällda individer oavsett om få eller många fälls av arten i fråga.

Även om avskjutningen har en övervikt mot vildsvin och rådjur, så visar rapporterna på en stor mångfald av arter i avskjutningen. Vi verkar i ett fantastiskt jaktlän där just mångfalden är en ledstjärna. Inom länet jagar vi allt från sjöfågel, fasan och rapphöna till samtliga klövviltsarter, tjäder och orre i skogslandskapet. Fortsätt med det och glöm inte att rapportera vad ni fäller.

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

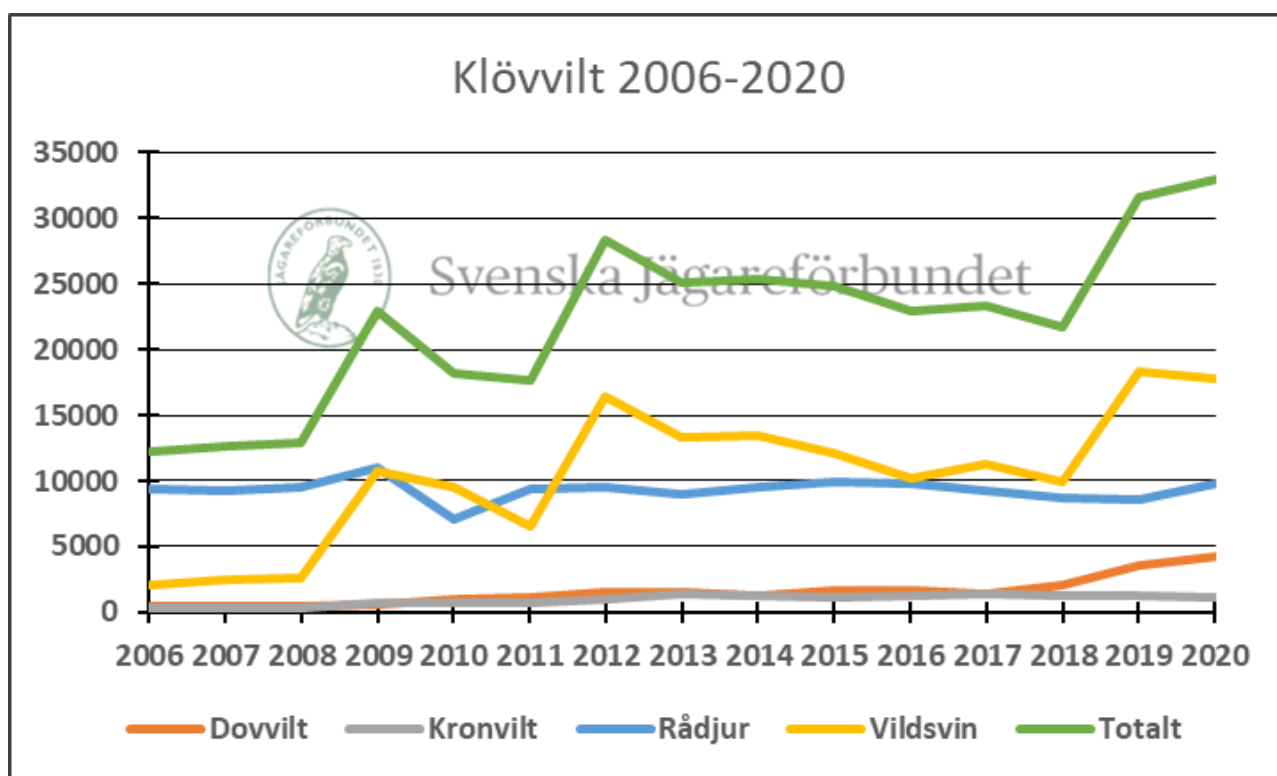
Avskjutning klövvilt Kalmar län

De olika arterna av klövvilt (mufflon ej medräknad) i Kalmar har haft olika utveckling den senaste 2006-2020. Vildsvinsavskjutningen har över tid ökat. Kronviltet ökade fram till 2013 varefter stammen stabiliserat sig. Dovviltet har framför allt ökat under den senare delen av tidsserien och är det klövvilt som ökar i länet. Rådjuret ligger däremot på en stabil nivå i länet över hela perioden. Totalt skjuter vi idag årligen nästan 35 000 klövvilt i länet (varav 2000 älgar). Ökningen beror framför allt på vildsvin men nu även dovilt, där populationen lokalt kan ha stark tillväxt. Högst avskjutning har Västervik norra med 67,45 vilt/1000 ha (varav 1,65 älgar/kha).

Den tydligaste förändringen blir dock lokalt på krets nivå där de områden som saknar dov- och kronvilt upplever en nergång i klövviltsstammarna. I de områdena med etablerade stammar av dov- och kronvilt är utvecklingen den motsatta med en ökning av klövviltet. Då de arterna som ökat i antal är flocklevande så kan tätheterna lokalt vara mycket höga.

Foto: Sara Nordlinder

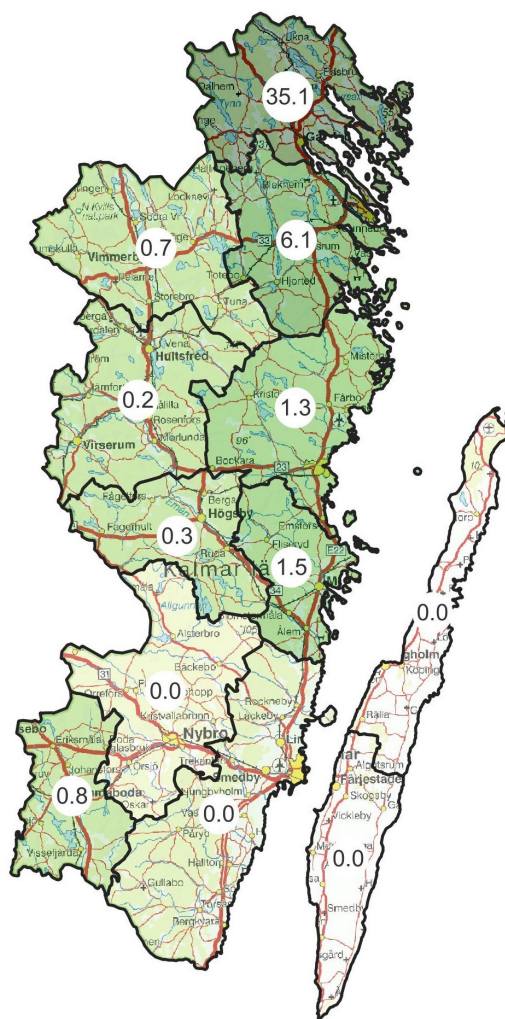
Avskjutning dovilt Kalmar län

Antalet fällda dovilt ökar snabbt i länet. De är i norra delen av länet som vi finner de täta populationerna. Dovviltet sprider sig sakta söder ut utmed kusten och även till kretsarna i norr, men det går relativt långsamt. Några mindre och lokala populationer finns i södra länet, men utgör en ytterst liten del av länets avskjutning.

Det är framför allt i de norra länsdelen som avskjutningen är som störst, 35 dovilt/1000 ha. Dovviltet förekommer dock på flera håll i länet men i lokala populationer som lokalt kan upplevas täta.

Tyvär ser vi fortfarande en skev fördelning i avskjutningen där hjortarna utgör en för stor andel av uttaget. Att fördela om hälften av de fällda hjortarna till kalv, skulle vi bromsa tillväxten och höja kvaliteten på hjortarna och populationen.

Dovvilt kräver en aktiv förvaltning med en samverkan över större områden.

Figur: Temakarta över avskjutning per krets.

Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning

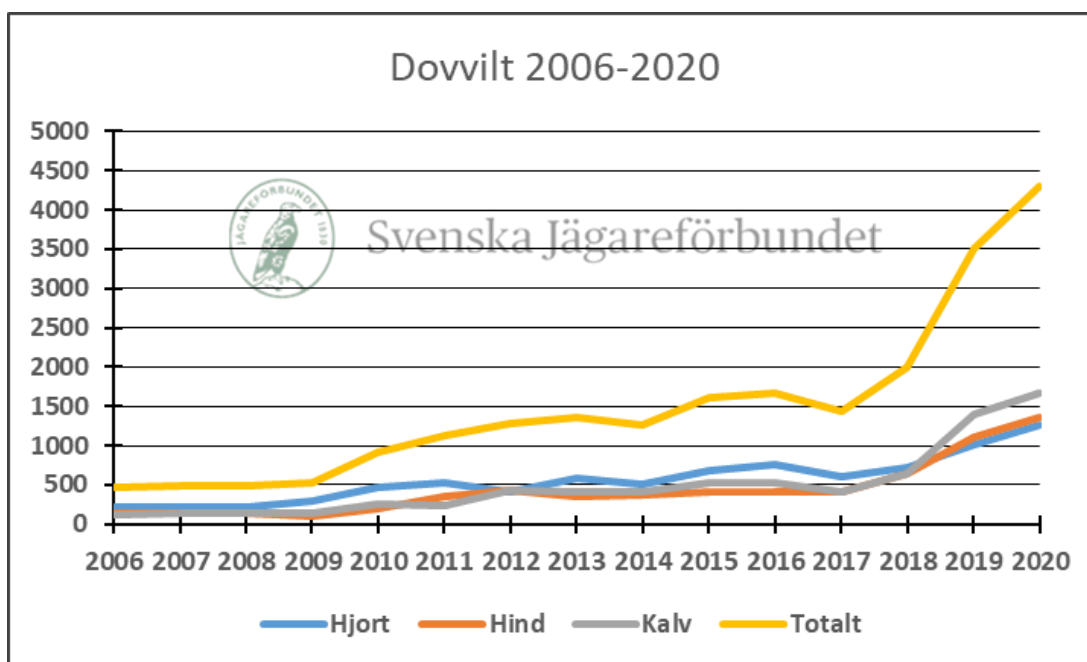

Diagram. Avskjutningen av dovilt i Kalmar län 2006-2020

Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning www.viltdata.se

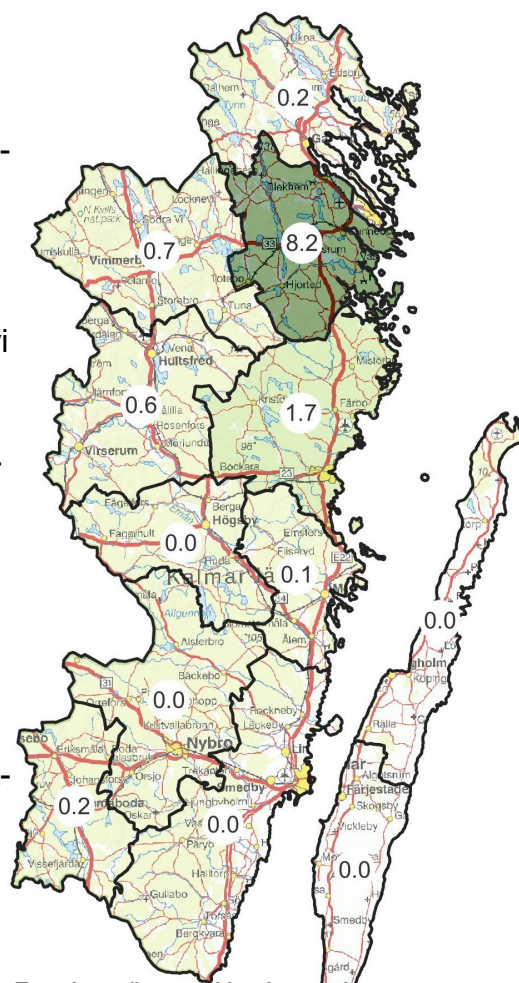
Avskjutning kronvilt Kalmar län

Kronviltet har i länet länge haft en positiv populationsutveckling för att nu de senaste 3 åren stabiliserats och rent av minska i täthet. Lokalt är det dock stor variation på täthet.

Eftersom kronviltet förvaltas genom skötselplaner ser vi också en betydligt bättre fördelning mellan hjort, hind och kalv i avskjutningen. Detta medför också till att spridningen går relativt långsamt och att kronviltet hanteras bäst genom befintliga kronskötselområden. Dock skulle ett samarbete över större arealer underlätta förvaltningen.

Kronvilt uppträder sporadiskt i små populationer i hela länet och har etablerade populationer, i framför allt Västervik södra och till viss del Västervik norra jaktvårdskrets samt ner utefter kusten och Emmaboda jaktvårdskrets.

Avskjutningen 2020/2021 låg på 1254 kronvilt i länet, fördelat på 26% hjort, 39% hind och 35% kalv.

Figur: Temakarta över avskjutning per krets.

Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning

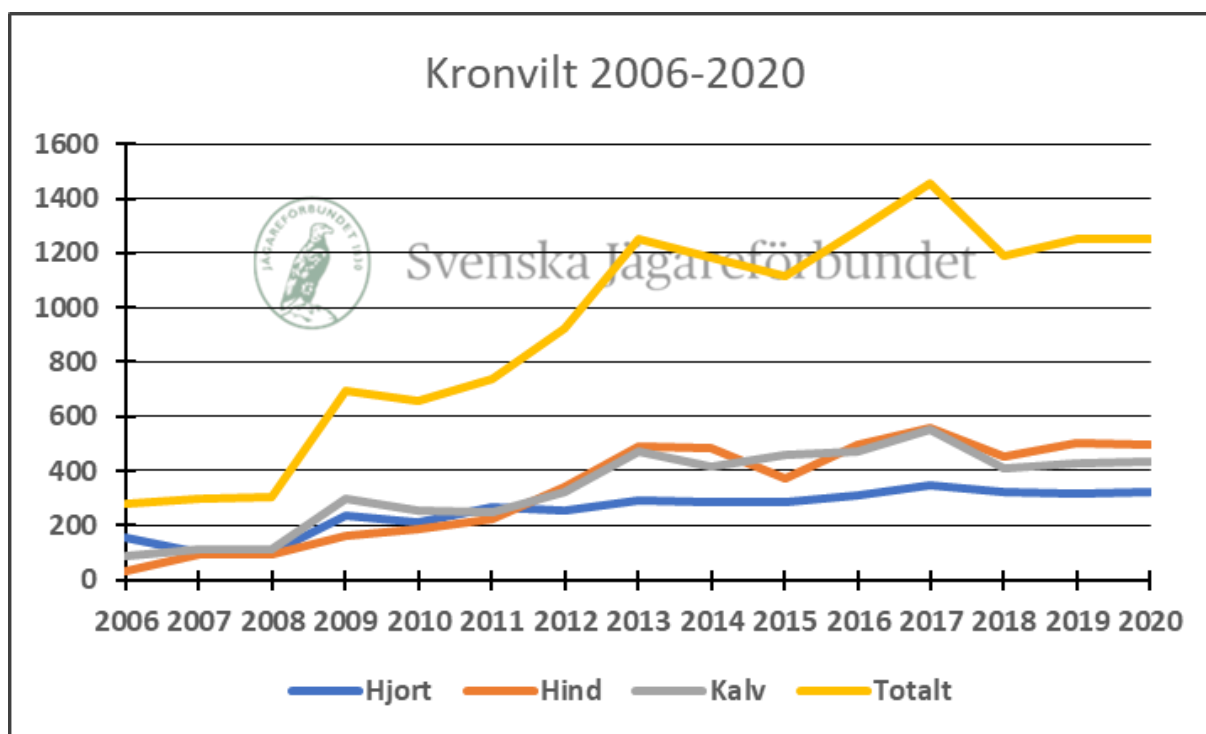

Diagram: Avskjutning kronvilt sedan 2006.

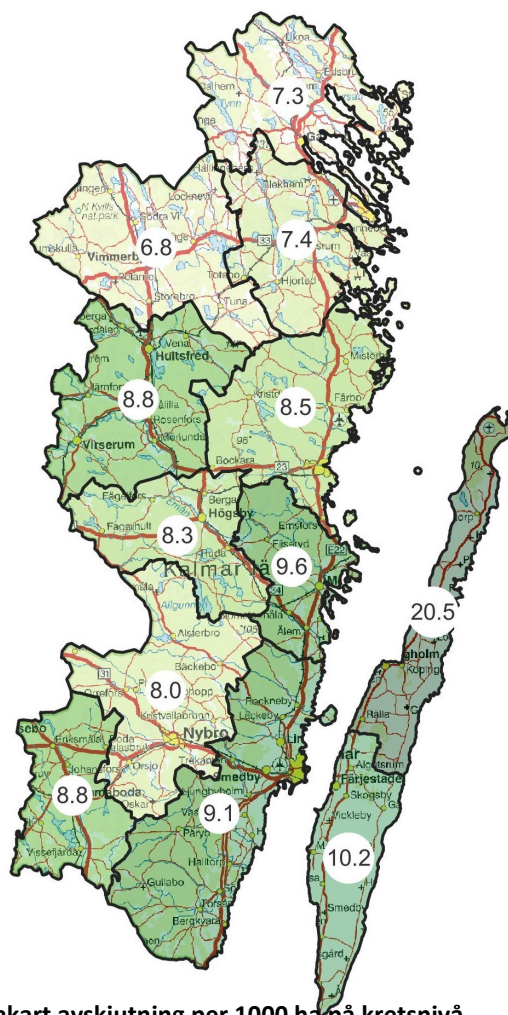
Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning, www.viltdata.se och Länsstyrelsen Kalmar

Avskjutning rådjur Kalmar

Rådjuret, vårt lilla högvilt är väl etablerat i hela länet. Avskjutningen har varit relativt konstant sedan 2006 och ligger mellan 8000 och 10000 djur/år. Populationen är som tätast i odlingslandskapet och vi ser det tydligt i statistiken där Kalmarsund och Öland har de högsta avskjutningarna per 1000 ha. Högst avskjutning har vi i Borgholms jaktvårdsrets med 20,5 rådjur/1000ha.

Statistiken visar också att vi fortfarande har en för hög avskjutning av bock i förhållande till hondjur. För att på ett bättre sätt ta hand om vårt lilla högvilt skulle andelen bock i avskjutningen halveras och andelen kid fördubblas. Det skulle ge en betydligt bättre kvalitet på längre sikt.

Figur: Temakart avskjutning per 1000 ha på krets nivå.

Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning

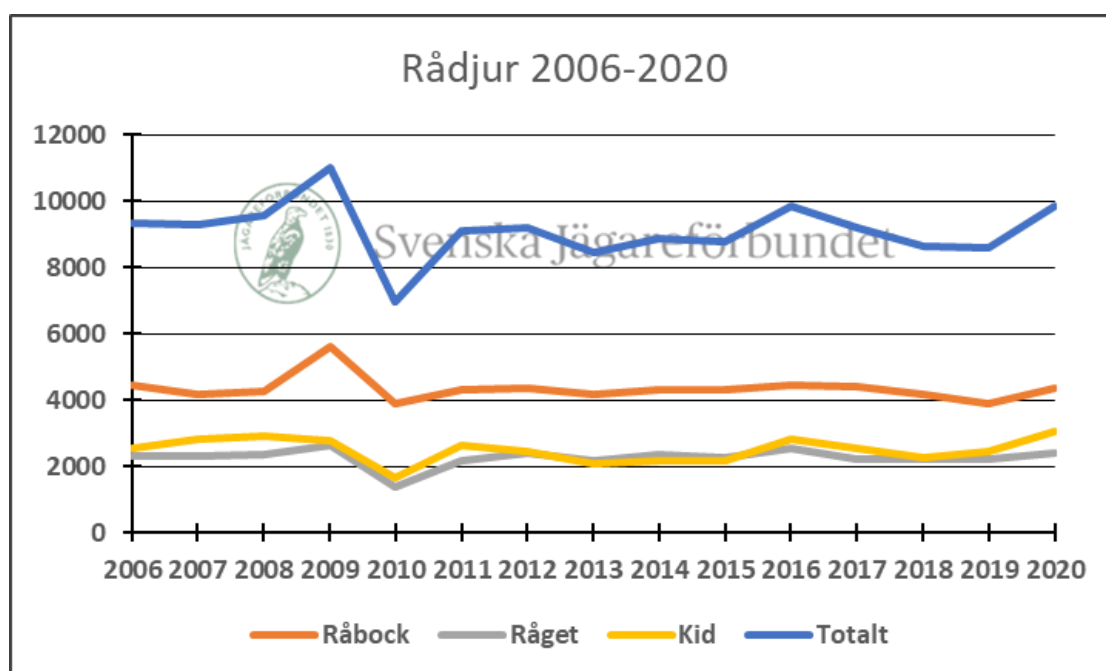

Diagram: Avskjutning rådjur i Kalmar län 2006-2020.

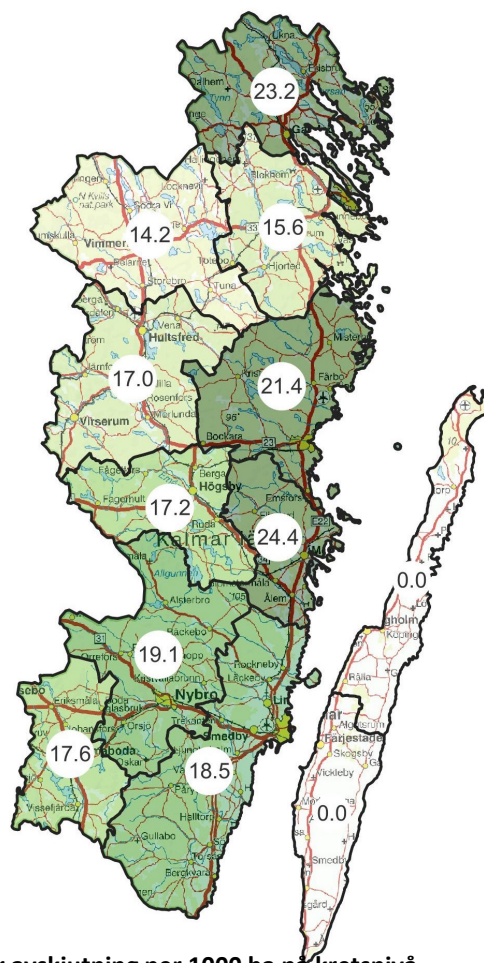
Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning, www.viltdata.se

Avskjutning vildsvin Kalmar

Vildsvinen är väl etablerade i hela länet utom Öland. Avskjutningen 2020-2021 har varit mycket hög, ca 17900 fällda vildsvin, i samma nivå som säsongen före. Bedömningen är att stammen lokalt har reducerats mycket och därmed ökar också variationen i täthet.

Andelen kultingar och årsgrisar utgör fortfarande en för låg andel av den totala avskjutningen. Genom att minska på andelen galtar och istället öka andelen kultingar och årsgrisar, så skulle vi få en bättre balans med en högre medelålder i stammen. Detta skulle leda till högre kvalitet och minskade skador på sikt.

Figur. Temakarta över avskjutning per 1000 ha på krets nivå.

Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning

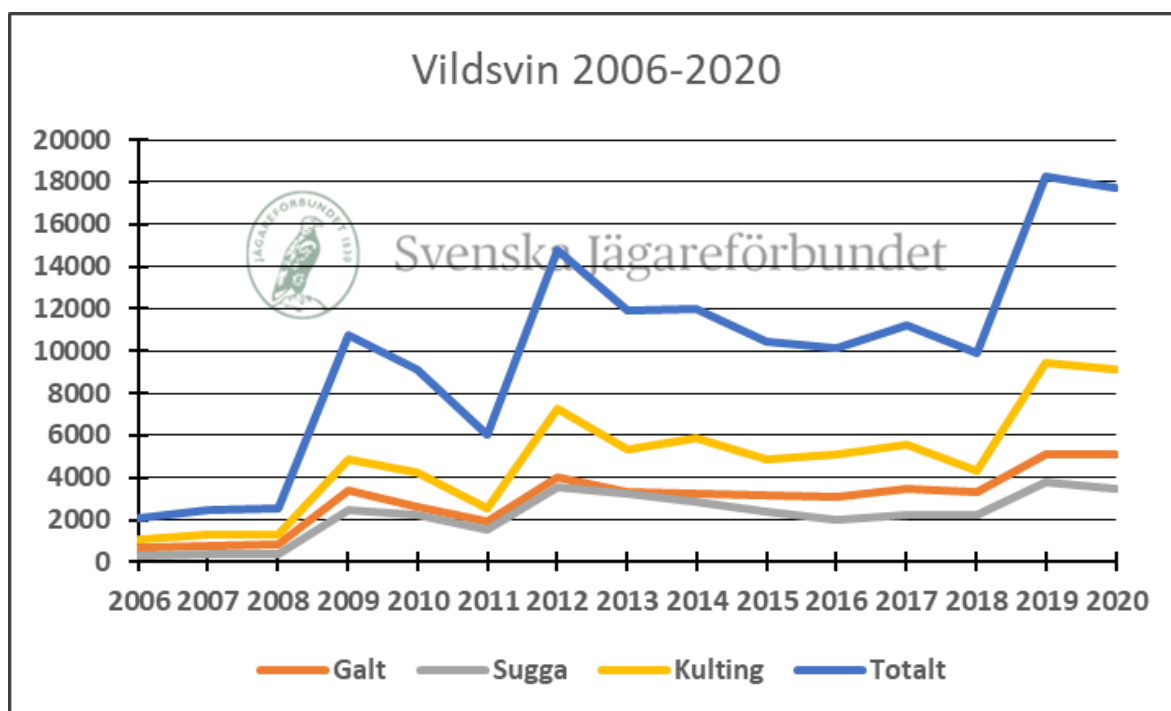

Diagram: Avskjutning vildsvin Kalmar län

Källa: Svenska Jägareförbundets viltövervakning, www.viltdata.se

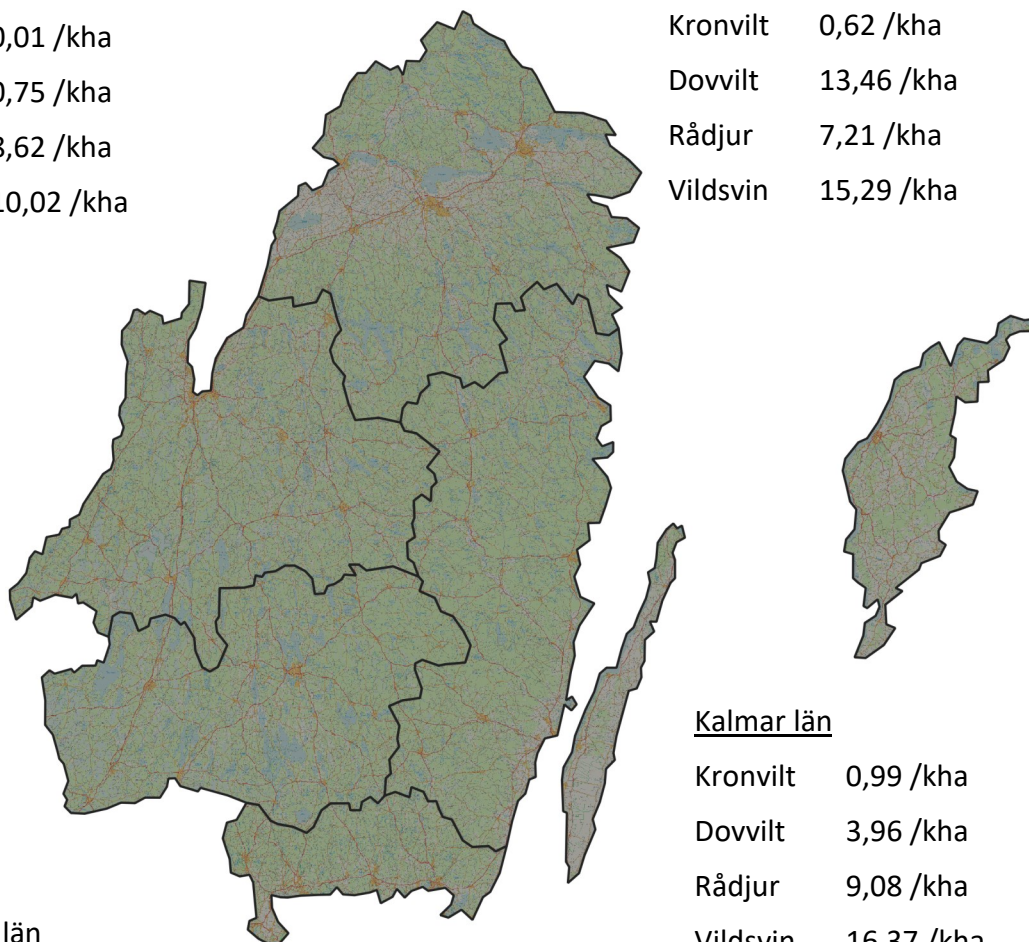
Avskjutning klövvilt angränsande län

Jönköpings län

Kronvilt	0,01 /kha
Dovvilt	0,75 /kha
Rådjur	8,62 /kha
Vildsvin	10,02 /kha

Östergötlands län

Kronvilt	0,62 /kha
Dovvilt	13,46 /kha
Rådjur	7,21 /kha
Vildsvin	15,29 /kha

Kalmar län

Kronvilt	0,99 /kha
Dovvilt	3,96 /kha
Rådjur	9,08 /kha
Vildsvin	16,37 /kha

Kronobergs län

Kronvilt	0,01 /kha
Dovvilt	0,22 /kha
Rådjur	9,61 /kha
Vildsvin	14,29 /kha

Blekinge län

Kronvilt	0,09 /kha
Dovvilt	1,49 /kha
Rådjur	9,44 /kha
Vildsvin	22,39 /kha

Jakten på predatorer i Kalmar län

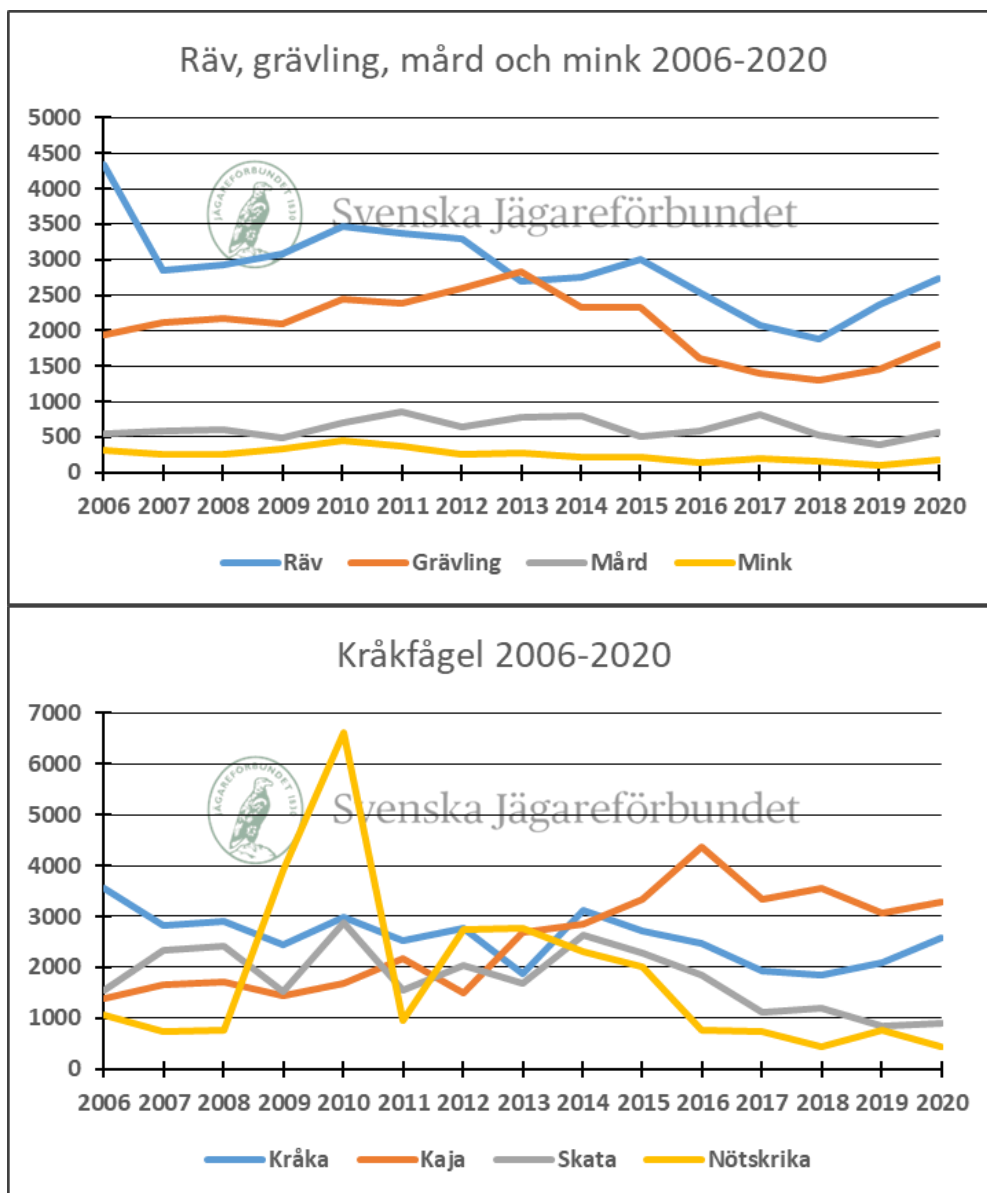
Predatorerna i form av räv, grävling, mård, mink och kråkfågel, har en stor betydelse för hur övriga småvilt utvecklas.

Räven har från 2006 minskat i avskjutning för att nu de senaste åren åter öka igen. Grävling och mård är mer konstant över tid medan minken minskar svagt.

Jakten efter kråka är ganska konstant medan kajan är den art som ökar. Detta beror mycket på den tätortsnära miljön där kajan trivs mycket väl. Både skata och nötskrika minskar svagt i avskjutning.

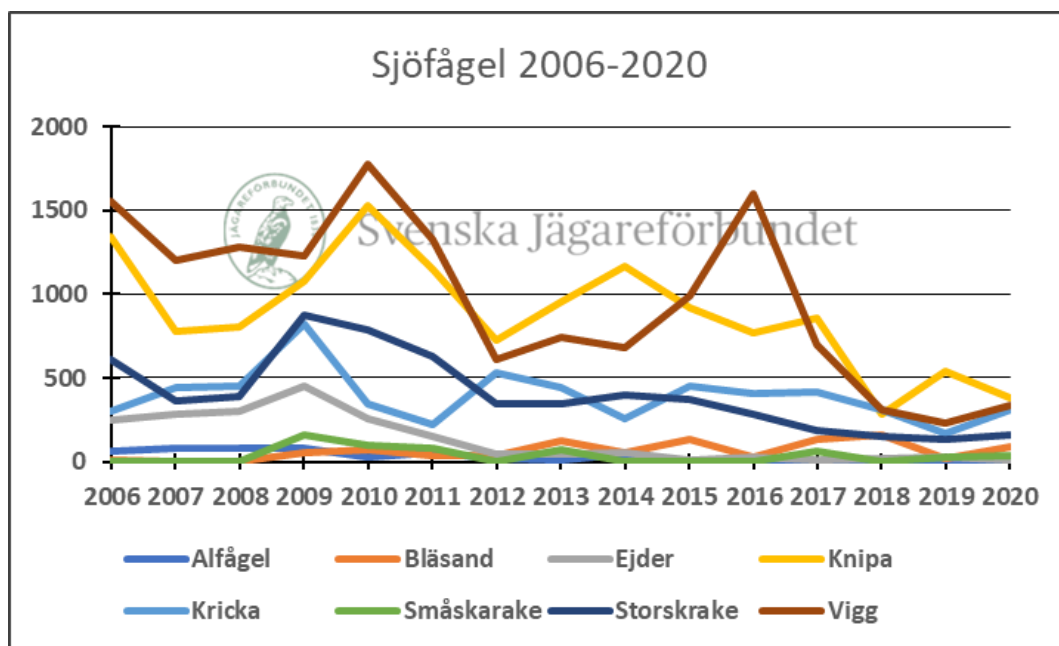
Alla dessa predatorer har stor påverkan på småviltspopulationerna. Allt från rävens predation av rådjurskid till nötskrikans plundring av skogsfågelbon.

Genom det viltvårdsprojekt som genomförs på Öland med utökad predator kontroll, VADAR-projektet, har man fått flertalet arter av vadarfåglar att åter öka. Så ett högre tryck på de små predatorerna har en positiv inverkan på övrigt småviltstammar.

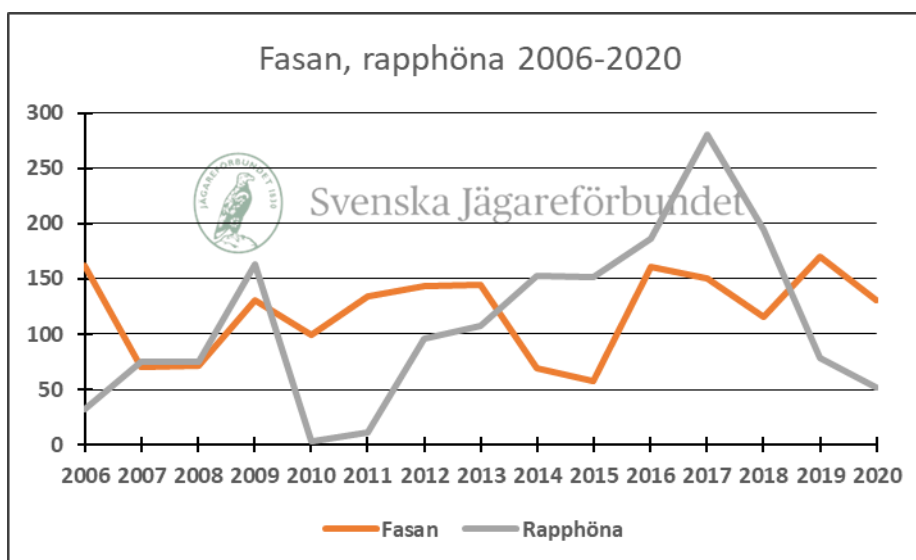
Sjöfågel och fältfågel i Kalmar län

Trenden för sjöfågeljakt är vikande enligt de siffror som kommer ur statistiken. I princip samtliga jaktbara arter jagas i mindre omfattning än tidigare. Nödvändigtvis inte på grund av vikande stammar utan av ett minskat intresse. Den art som avviker från den vikande trenden är krickan som ligger på en ganska stabil nivå i avskjutningen.

Stammarna av fasan och raphöna påverkas mycket av predatortrycket, kvalitet på biotoperna samt väderleken. Jaktten är en försumbar nyckel i sammanhanget. Populationen av fasan upplevs förhållandevis jämn medan populationen av raphöna varierar mer. Tydligt syns att de snörika vintrarna runt 2010 kraftigt påverkade raphönan negativt.

Genom att skapa goda biotoper såsom blommande fältkanter, vårda våra kantzoner samt hålla ett högt jakttryck på predatorerna kan vi gynna fältviltet och övriga småvilt på ett mycket positivt sätt.

Viktigt att rapportera avskjutningen

Den skattade avskjutningen i länet och lokala jaktvårdskretsar som presenterats i denna rapport beräknas med hjälp av den rapport över avskjutning övrigt vilt som ditt och andras jaktlag rapporterat till viltdata.se eller på blankett. Rapporteringen är frivillig och endast jaktlag som själva vill bidra med data deltar. Men vi har samtidigt alla mycket att vinna på en hög rapporteringsgrad.

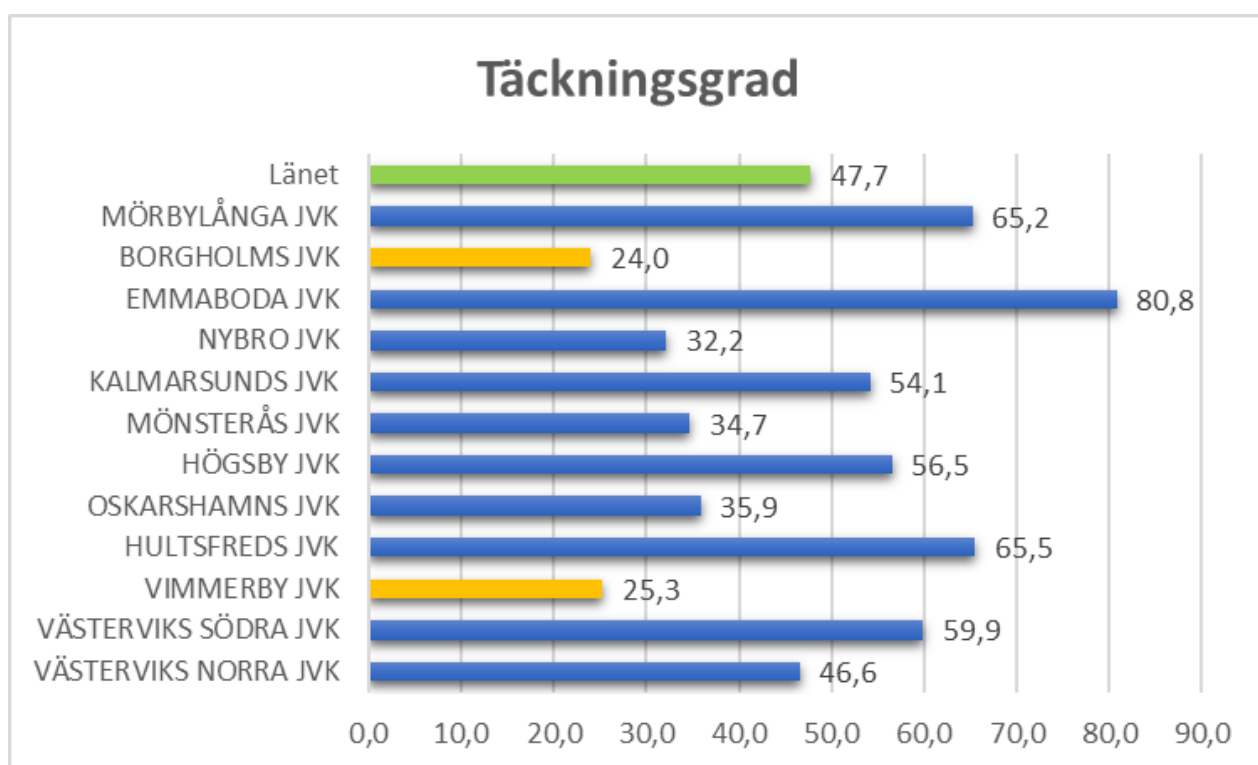
Med hjälp av den areal som jaktlaget anger i rapporten erhålls efter summering på kretsnivå en täckningsgraden för den aktuella jaktvårdskretsen.

Vid skattningen av avskjutningen används täckningsgraden som omräkningsfaktor. Beräkningen görs i varje enskild jaktvårdskrets för att på bästa sätt säkerställa likartade vildnadsförhållanden. Den skattade avskjutningen per jaktvårdskrets summeras till länsvis respektive nationell avskjutning.

För att erhålla bra kvalitet på skattningen bör hög rapporteringsgrad eftersträvas i varje enskild jaktvårdskrets.

Kalmar län 2020-2021

Täckningsgraden för jaktvårdskretsarna i Kalmar län varierar mellan 24–80,8 %. Täckningsgraden för hela länet ligger på 47,7 %, vilket ger en hög säkerhet i statistiken. Svenska Jägareförbundets målsättning är att nå en täckningsgrad om minst 40 % i alla län senast år 2024. En hög täckningsgrad säkerställer en god beräkning av avskjutningens omfattning för de jaktbara viltarterna. Om Ni önskar utbildning eller information om hur man rapporterar i Viltdata är det bara att Ni hör av Er till Länsansvarig Jaktvårdskonsulent eller hämtar information som finns på www.viltdata.se.

Figur. Rapporteringsgrad per jaktvårdskrets 2020-2021 i %. Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning, www.viltdata.se

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med 158 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktig hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans. Förbundet har även ett jakt- och viltvårdsuppdrag av regeringen att leda delar av den praktiska jakten och viltvården i Sverige.

Länsansvarig Jaktvårdskonsulent

Fredrik Zethraeus

Fredrik.zethraeus@jagareforbundet.se